

ПРОБЛЕМИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ БІРЖОВОЇ ТОРГІВЛІ В УКРАЇНІ

Біржова торгівля – це організований постійно діючий ринок, де здійснюється торгівля різними товарами та іншими видами цінностей. Відповідно ціни на ринку формуються в умовах вільної конкуренції, а також відбувається їх котирування [1]. В сучасних реаліях функціонування ринкової системи практично неможливе без біржової торгівлі в цілому та товарної біржі зокрема, яка являється складним механізмом в ринковій економіці. В Україні здійснюють свою діяльність понад шість десятків товарних і товарно-сировинних бірж, що приблизно дорівнює їх кількості у всіх країнах розвинутого ринку.

Біржова діяльність в Україні в останні роки набирає позитивних обертів за багатьма показниками, які її характеризують. Не зважаючи на це потрібно зауважити, що на сьогодні рівень біржової діяльності в Україні все ще не відповідає вимогам світового досвіду. Існує достатньо значна кількість невирішених проблем становлення та розвитку біржової торгівлі.

В Україні відновлення біржової торгівлі розпочалося в період зниження рівня економіки та за відсутності єдиного правового регулювання. Через те, що в біржовій торгівлі відсутня державна регуляторна система, політика біржового ринку по факту розвивається стихійно, в умовах цілковитої безконтрольності та відображає стан української економіки. Ці фактори вплинули на формування проблем у діяльності бірж [2].

Неефективне функціонування біржової торгівлі зумовлене, як об'єктивними, так і суб'єктивними проблемами. До об'єктивних проблем становлення та розвитку біржової торгівлі відносяться:

- недосконала нормативно-правової база, яка являється основою біржової торгівлі;
- відсутність державного контролю за діяльністю бірж;
- недостатня конкуренція на біржовому ринку;
- відсутність надлишкових коштів, які б населення могло б вкладати у фондовий ринок України;
- економічна криза через бойові дії на території країни; технологічна відсталість;
- незначна кількість біржових інструментів [3].

До суб'єктивних проблем відносяться:

- брак кваліфікованих спеціалістів;
- недостатня кількість необхідних знань, щодо технології та переваг біржової діяльності;
- корупція під час ведення біржової торгівлі; низький рівень біржової етики та бізнес-культури [4].

Виходячи з вище сказаного, у сфері біржової торгівлі існує чимала кількість проблем так, як на розвиток біржової торгівлі в Україні впливають макроекономічні фактори, які виявляють переважно негативний характер на функціонування торгових бірж [5].

Її вирішення пов'язано з пошуком шляхів оптимізації структури торгової біржі, впровадженням сучасних біржових інструментів і підвищенням ефективності функціонування товарних бірж. Тому для розвитку біржової торгівлі потрібно: покращити законодавчу базу, яка не буде пригнічувати розвиток біржової торгівлі, реформувати біржову інфраструктуру, встановити фінансові, організаційні, технічні та технологічні вимоги до товарних бірж, створити державний орган, який буде регулювати

діяльність біржового ринку та активно впроваджувати інформаційні технології в біржовій діяльності [6].

Отже, вирішення проблем, через які ускладнюється біржова торгівля в Україні, дозволить покращити її становлення.

Список використаних джерел

1. Кобеля З.І. Особливості біржової торгівлі в Україні. *Молодий вчений*. 2017. №12. С. 642–646.
2. Шимко О.В. Біржова торгівля в Україні: проблеми становлення та розвитку. *Наукові записки*. 2009. № 12. С. 437–443.
3. Сухітра А.М., Сегидін А. М. Біржова торгівля в Україні: проблеми становлення та розвитку. URL: http://www.rusnauka.com/8_NND_2010/Economics/60579.doc.htm (дата звернення: 11.05.2022 р.)
4. Пластун О.Л. Проблеми біржової діяльності в Україні та варіанти їх вирішення. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України*. 2013. № 37. С. 134-139.
5. Завадських Г.М. Проблеми становлення та розвитку біржового ринку України *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету*. 2018. № 2 (37). С. 175–179.
6. Ясенцький В.С. Особливості функціонування бірж як складової ринкової інфраструктури. *Бізнесінформ*. 2014. № 1. С. 333–337.